

Хто ж, як не вони!

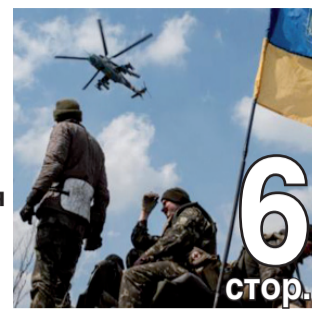
Справжній герой – це той, хто патріотизм носить не на грудях, а в серці. Справжній герой – це той, хто не вихваляється подвигами, а робить свою справу, не очікуючи слави, нагород чи матеріальних благ. Певно тому, що по-іншому не вміє!

5
стор.

Експерти наголошують і застерігають

Щоденні тривожні вісті з Донбасу спонукають українське суспільство до невтішної думки – АТО може перетворитися на повноцінну війну. Тож країні необхідно до подібного розвитку подій бути готовою, а не сподіватись на милість агресора.

6
стор.

ПРИКОРДОННИК УКРАЇНИ

№ 44 (5442)

21 листопада 2014 року

ГАЗЕТА ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Заснована у 1943 році

Шляхом односторонців

4
стор.

Незвично цього разу проходило засідання Колегії Держприкордонслужби. Обговорення проблемних питань тривало значно довше, ніж планувалося. На заміну формальним звітам Колегія вимагала діалогу з доповідачами, залом і керівництвом органів відомства в режимі відеоселектору. А поговорити було про що, адже цього року Держприкордонслужба пережила суттєві зміни: функціональні, структурні, кадрові та інші. Під час засідання було визначено першочергові кроки відомства, а однією з основних ідей звучала необхідність створення великого колективу односторонців, здатних синхронно працювати в оновленому прикордонному колективі та в умовах агресії сусідньої країни.

Олег БОЙКО

Основними темами, що пронизали доповіді та обговорення, було всебічне забезпечення оперативної-бойової діяльності підрозділів, увага до простого охоронця кордону, його службово-побутових потреб, особлива увага до членів родин прикордонників, які загинули чи зникли безвісти під час АТО. На день засідання Колегії загинуло 60 військовослужбовців-прикордонників та 1 службовець. Їх пам'ять вшанували хвилиною мовчання.

Ця Колегія, на відміну від багатьох попередніх, разом з терміном «оперативно-службова» вживала і «оперативно-

бойова» діяльність відомства. Зокрема, наголошено на вимогах Президента України, згідно з якими Держприкордонслужба разом з іншими силовими структурами, має бути готовою і до найгіршого варіанту розвитку подій на Сході України.

І прикордонники постійно нарощують військовий потенціал. З початку російської агресії основні зусилля Служби було спрямовано на протидію проникненню диверсантів і терористів, протидію контрабанді зброї та боєприпасів. Особлива увага приділялася охороні кордону з Росією, адмінмежі з тимчасово окупованим Кримом, придністровського сегменту українсько-молдовського рубежу, а згодом ще й виконанню покладених функцій на рубежі безпеки.

Закінчення на 4-й стор.

ЗА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ

Державний кордон України перетнуло **1,36** млн. **352** тис. осіб транспортних засобів

Затримано за незаконне перетинання кордону **33** особи з них **13** незаконних мігрантів

Вилучено **16** од. зброї **63** од. боєприпасів

Затримано товарів і вантажів, що незаконно переміщувалися через державний кордон, на **445** тис. грн.

КОРОТКО ПРО ГОЛОВНЕ

■ Всіх медиків — у мобрезерв

Міністерство охорони здоров'я і Міноборони ініціюють внесення змін до законодавства в питанні визнання всіх медичних працівників військовозобов'язаними, повідомляє прес-служба МОЗ. Планується, що медичний персонал буде поставлений на військовий облік за профілем підготовки і включений в мобілізаційний резерв. «Досі залишається неврегульованим питання участі цивільних лікарів у наданні допомоги пораненим у зоні АТО. Ми зіткнулися з проблемою, коли хірурга вищої категорії документально оформляють як фельдшера, як нижчий медперсонал. Так не повинно бути, і ми цю ситуацію виправимо найближчим часом», — заявив т. в. о. міністра охорони здоров'я Василь Лазоринський. Він також наголосив на тому, що останні 6 років у медичних вишах не було військових кафедр, тому що у цивільних лікарів нині є брак відповідних знань. Проте вже підготовлено відповідні нормативно-правові акти, які врегулюють це питання.

Світлана ДЕЙЧУК

■ Потурбуємося про квитки заздалегідь

Для того, щоб пасажери змогли спланувати свої подорожі залізницею у період новорічних свят і завчасно придбати проїзні документи, Укрзалізниця збільшила термін попереднього продажу квитків з 30 до 45 діб. Тобто, вже реалізуються квитки на початок січня 2015 року. Така послуга діє на внутрішньодержавні поїзди, окрім сполучень з АР Крим, Донецьким та Луганським регіонами, а також поїздів категорії Інтерсіті+. Для оперативності пасажери можуть придбати квитки через Інтернет на офіційному сайті Укрзалізниці.

Олена ТАЩИЛІНА

■ 15 євро за новий паспорт

Українці зможуть отримати біометричні паспорти з 1 січня 2015 року. Про це заявив керівник прес-служби Державної міграційної служби Сергій Гунько. Виготовлятиметься він 20 днів. Для цього з 1 січня у кожній області будуть розгорнуті відповідні підрозділи. Громадянину необхідно буде лише туди прийти, написати заяву, сфотографуватися, прикласти пальці рук до сканера і все. 20 робочих днів — такий термін стандартної процедури виготовлення біометричного паспорта. За попередньою інформацією виробника, ціна буде близько 15 євро у гривневому еквіваленті. Передбачено й прискорену процедуру — 7 робочих днів із подвійною оплатою держмита. Втім громадяни зможуть і надалі користуватися паспортом старого зразка до закінчення строку його дії.

Сергій ПОЛІЩУК

ОФІЦІЙНО

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 886/2014

Про призначення В. Серватюка першим заступником Голови Державної прикордонної служби України

Призначити СЕРВАТЮКА Василя Миколайовича першим заступником Голови Державної прикордонної служби України.

Президент України Петро ПОРОШЕНКО
17 листопада 2014 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 885/2014

Про призначення О. Бляшенка заступником Голови Державної прикордонної служби України

Призначити БЛЯШЕНКА Олега Вікторовича заступником Голови Державної прикордонної служби України.

Президент України Петро ПОРОШЕНКО
17 листопада 2014 року

ВИТЯГ З УКАЗУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 873/2014

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність Військовій присязі постановляю:

в органах і підрозділах Державної прикордонної служби України:

Нагородити орденом «За мужність» III ступеня

КОВАЛЕНКА Сергія Олександровича — старшого сержанта
ЧЕРЕМИСА Руслана Володимировича (посмертно) — старшого сержанта

Нагородити медаллю «За військову службу Україні»

БОНДАРЕНКА Ігоря Леонідовича — прапорщика
ДАНИЛЕВИЧА Валерія Віталійовича — підполковника
ДУБРОВСЬКОГО Олега Ігоровича — прапорщика

МЕДИНСЬКОГО Геннадія Леонідовича — старшину
ПЕНСЬКОГО Андрія Юрійовича — капітана 2 рангу
СЕРЕДУ Михайла Михайловича — старшого прапорщика
ЮЗВЕНКА Юрія Вікторовича — майора

Нагородити медаллю «За бездоганну службу» III ступеня

ПАДИТЕЛЯ Валерія Борисовича — підполковника

РОВЕНЧУКА Юрія Вікторовича — майора

Нагородити медаллю «Захиснику Вітчизни»

КОРОСТЕНСЬКОГО Степана Богдановича — старшину

Президент України Петро ПОРОШЕНКО
14 листопада 2014 року

СПІВПРАЦЯ

Місце зустрічі міністрів — кордон

Днями після переговорів із Президентом України Петром Порошенком Прем'єр-міністр Словаччини Роберт Фіцо запропонував Україні проводити спільні урядові засідання.

Світлана ДЕЙЧУК

— Я запропонував панові Президенту, щоб одразу після того як буде сформовано новий уряд в Україні, так, як це у нас було з Угорщиною чи Чехією, ми могли б на кордоні проводити спільні засідання урядів — українського і словацького, — наголосив Роберт Фіцо.

Прем'єр-міністр Словаччини повідомив, що його країна

готова передати Україні досвід, здобутий на шляху інтеграції до Європейського Союзу. Він зауважив, що відносини України та Словаччини як країн-сусідів досі не були тісними і що потрібно дати старт зближенню шляхом переговорів відповідних міністрів та урядів загалом.

Згодом прес-секретар Президента України Святослав Цеголко у своєму Twitter написав, що уряди України й Словаччини проведуть спільне засідання вже у грудні 2014 року. ■

УКРАЇНА-РОСІЯ

Демаркуємо в односторонньому порядку

Кабінет Міністрів України на нещодавньому засіданні схвалив проект Указу Президента України, який передбачає початок проведення односторонньої демаркації лінії державного кордону між Україною та Російською Федерацією.

Валентина ЛАЗАРЧУК

— Росія вкотре не виконує своїх зобов'язань, і спільна українсько-російська демаркаційна комісія так і не працює. Тому Уряд приймає рішення щодо прийняття проекту Указу Президента «Про односторон-

не позначення лінії державного кордону», відповідне облаштування лінії державного кордону і продовження реалізації проекту «Європейський вал». Кому більше подобається, то й «Стіну» може використати, — заявив на засіданні Уряду Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк.

Нагадаємо, що ще у вересні Указом Президента було введено в дію рішення Ради національної безпеки та оборони «Про невідкладні заходи щодо захисту України та зміцнення її обороноздатності», яким Кабінету Міністрів доручено організувати односторонню демаркацію українсько-російського державного кордону, забезпечити його належним інженерно-технічним облаштуванням відповідно до існуючого рівня загроз національній безпеці. ■

АКТУАЛЬНО

Казарма на колесах

Однією із нагальних проблем, яку нині вирішує український Уряд, є забезпечення у зимовий період нормальної життєдіяльності військовослужбовців у зоні АТО. Для цього використовуються різні технічні розробки українських виробників.

Олена ТАЩИЛІНА

Останньою новинкою стали пересувні пункти розміщення та обігріву особового складу у польових умовах. Із нею днями ознайомився Прем'єр-міністр України

Арсеній Яценюк. Пересувний пункт розрахований на одночасне розміщення 18 військовослужбовців. Він оснащений системою вентиляції, автономним опалювачем і твердопаливною піччю. Перебуваючі в ньому мають можливість також підключати побутові електроприлади.

Військовослужбовці, яким уже довелося протестувати такі казарми на колесах, під час спілкування з Головою Уряду схвально оцінили умови розміщення, де у місцях віддалених від постійної дислокації можна почувати себе комфортно.

За словами Арсенія Яценюка, до кінця року для Нацгвардії буде придбано 50 таких пересувних пунктів розміщення та обігріву. При цьому Прем'єр-міністр повідомив, що Держприкордонслужба України вже отримала 41 теплий будиночок по лінії міжнародної технічної допомоги зі США. «Другий блок цих кунгів,

який зараз їде для Державної прикордонної служби, вже розвантажуватиметься в Іллічівську. І хлопці зможуть перезимувати в теплих і нормальних умовах», — наголосив Арсеній Яценюк. ■

ВТРАТА

Суми попрощалися із земляком-героєм

16 листопада сумчани провели в останню путь свого земляка офіцера-прикордонника майора Артема Коханого, який віддав життя, захищаючи незалежність України.

Роман ТКАЧ

Серед тих, хто прийшов попрощатися з Артемом Коханом, були рідні, знайомі й однокласники героя, його побратими по службі, представники місцевої влади, кадети Сумського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою і зовсім незнайомі з прикордонником земляки.

Безумовно, Артем залишиться у пам'яті співвітчизників як справжній офіцер, патріот України, який до останнього подиху був вірним Військовій присязі. «Хто, якщо не я!» — любив повторювати майор Коханій. І він з честю виконав свій священний обов'язок захисника Вітчизни. Ворожа куля вразила героя, коли він допомагав волонтерам доставити гуманітарний вантаж у зону проведення Антитерористичної операції в смт. Курахівка Донецької області.

У майора Артема Коханого залишилися дружина з маленькою донечкою.

Люди встелили останню путь прикордонника квітами. З площі Незалежності під мелодію пісні «Пливе кача...» та вигуки «Герої не вмирають!» процесія рушила до Центрального кладовища, де прикордонника поховали на Алеї почесних громадян міста Суми.

Вічна пам'ять Герою!

ЗОНА АТО

Тривожні будні «Новоайдара»

З 13 жовтня у Старобільському районі Луганщини прикордонники здійснюють пропуск осіб і транспортних засобів у пункті контролю в'їзду-виїзду «Новоайдар». Саме там наразі проходить так звана «розмежувальна лінія» з територією контрольованою терористами, які, зухвало порушуючи всі домовленості, ведуть постійний обстріл наших позицій.

Руслан ГРЕХ

За час служби тутешня зміна прикордонних нарядів здійснює оформлення понад 200 осіб та 120 транспортних засобів. В умовах реальних бойових дій це не так вже й мало. Загалом для громадян, які прямують через пункт контролю в'їзду-виїзду «Новоайдар» це — звичайна процедура, що, правда, з більш прискіпливою перевіркою документів і транспортних засобів. А ось для прикордонників це — постійна бойова готовність і навіть найдрібніше послаблення уваги може вартувати життя. Тому на перший план виходять професійні навички «зелених кашкетів» щодо вивчення категорій громадян, які перетинають «розмежувальну лінію», та проведення аналізу й оцінки ризиків стосовно подорожуючих. Насамперед основну

увагу прикордонні наряди зосереджують на чоловіках призовного віку, громадянах і транспортних засобах, які вперше з'являються у пункті контролю, мандрівниках, які слабо орієнтуються на тамтешній місцевості тощо.

У разі виявлення осіб, стосовно яких є доручення правоохоронних чи розвідувальних органів, або в яких знайдено предмети, що є забороненими для переміщення через державний кордон, то тут настають зовсім інші правила. З такими громадянами вже ніхто церемонитися не буде. Та й взагалі, ситуація, коли необхідно буде діяти рішуче, а можливо навіть із застосуванням вогнепальної зброї тут може виникнути будь-коли. Отож, для прикриття вартових рубежів обабіч дороги грізно стоїть броньований «Кугуар», готовий будь-якої миті прикрити своєю вогневою міццю наших хлопців.

ГАРЯЧІ БУДНІ

Провал підричника-терориста

Контррозвідка СБ України спільно з ДПСУ та бійцями полку «Азов» затримали громадянина Російської Федерації 1987 р.н., який є членом неонацистської організації «Реструкт». За завданням російських спецслужб зловмисник намагався проникнути на територію України з Республіки Білорусь. При ньому було виявлено посвідчення вибухотехніка та комплектуючі до засобів дистанційного підривання вибухівки. Диверсант зізнався, що повинен був увійти до складу полку «Азов» під виглядом особи, яку переслідують за антиросійські погляди, а згодом здійснити замах з використанням вибухівки на керівництво та особовий склад добровольчого підрозділу. Крім того, перед ним ставилося завдання щодо отримання розвідувальної інформації про діяльність «Азова», запланованих операцій тощо.

Василь ДРОЗДОВ

Багаття контрабанди

Намагаючись зупинити автомобіль «Нива», водій якого ніяк не реагував на вимоги прикордонного наряду зупинитися, правоохоронцям відділу «Гулянка» Котовського загону довелося здійснити попереджувальні постріли вгору та по колесах авто. Однак водій, створивши загрозу життю «зелених кашкетів», встиг зникнути на подвір'ї одного з місцевих жителів. За деякий час спільна міжвідомча група у складі прикордонників і працівників МВС, отримавши дозвіл місцевої прокуратури, прибула для «оглядин» обійстя, де сховався порушник. На подвір'ї вони побачили вогнище, у якому чоловіки поспіхом палили сигарети. Загалом у садибі було знайдено та вилучено 10 тисяч пачок контрабандних сигарет.

Людмила ТКАЧЕНКО

Підвела екіпіровка

На Харківщині прикордонники затримали громадянина Росії, який прямував в Україну через пункт пропуску «Гоптівка» рейсовим автобусом «Москва — Донецьк». Під час оформлення пасажирів транспортного засобу в одного із подорожуючих виявили камуфляж, продукти харчування, сухпайок і теплий одяг. До чого так підготувався чоловік? Після додаткової перевірки росіянин зізнався, що їхав на Донбас служити танкістом на боці збройних формувань так званої ДНР. Для з'ясування всіх обставин затриманого передали співробітникам СБУ.

Андрій ДЕМЧЕНКО

ДОПОМОГА

Тепло дитячих сердець

У Дарницькому районі столиці для школярів протягом місяця заплановано низку тематичних заходів у рамках проекту «Ім'я Героя на карті України». Враховуючи той факт, що одним із пріоритетних напрямків роботи тамтешніх учнів є шефська допомога прикордонникам, реалізувати згаданий проект вирішили навідавшись до Навчального центру ДПСУ на Черкащині.

Катерина СОРОКОПУД

Юнаки та дівчата пам'ятають, як ще місяць тому урочисто передавали «зеленим кашкетам» «ГАЗ-66». Волонтерам було настільки до вподоби усвідомлювати, що вони теж долучилися до захисту кордону, що нещодавно учні шкіл та педагоги Дарницького району Києва зібрали подарунки та вирушили до Черкас.

Зробивши перші кроки по території Навчального центру, ми відчували дух високого професіоналізму та любові до своєї справи, — діляться враженнями гості зі столиці.

Дарничани ознайомилися з роботою відомчого навчального закладу. Побачили аудиторії, де, власне, готують професійних прикордонників, побували у бібліотеці, особисто випробували тренажери, де займаються правоохоронці у вільний час. Школярам також продемонстрували умови проживання майбутніх захисників кордону, навчально-тренувальні об'єкти, макети місцевості, на яких вони відточують свою майстерність.

Після смачного обіду ми завітали до музею. Він, судячи з усього, є особливою гордістю прикордонників. Адже велика експозиція охоплює різні історичні етапи діяльності та

нелегкої служби «зелених кашкетів», — продовжують розповідати школярі.

Зворушливим був момент, коли учні передавали прикордонникам малюнки та обереги від вихованців Будинку дитячої та юнацької творчості «Диво-цвіт» Дарницького району.

Окрім того, вони потурбувалися ще й про те, аби нашим хлопцям було тепло в ноги, адже зима не за горами, тож вручили ще й теплі шкарпетки. Ще у вересні нинішнього року учні однієї зі

шкіл Дарницького району організували благодійний ярмарок. Захід користувався неабияким попитом серед відвідувачів, тож за виручені кошти юнаки й дівчата закупили нашим прикордонникам берці, які й подарували правоохоронцям у Навчальному центрі.

Не дивно, що сповнені вражень та емоцій, багато учнів після завершення екскурсії Центром висловили бажання в найближчому майбутньому стати курсантами цього закладу.

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Прикордонники створили нові оперативно-бойові підрозділи. Нині вирішується питання щодо планової ротации персоналу, який несе службу в зоні АТО. Вона має відбуватися за принципом збереження відповідальності за регіональними управліннями відповідних сегментів. Нині триває навчання особового складу протитанкових, зенітно-артилерійських, снайперських, саперних підрозділів. Створюються резерви підрозділів і ресурсів. Продовжується інженерне та фортифікаційне облаштування кордону, а також місць несення служби. Створено тактичні групи для прикриття кордону в Чорному та Азовському морях. Триває переозброєння та технічне переоснащення служби, для якої придбано чи передано від ЗСУ БТри, Крази, Кугуари, групове, протитанкове, зенітно-ракетне озброєння тощо. В боях загартувався морально-патріотичний дух персоналу.

І хоча діяльність та забезпечення оперативно-бойових підрозділів сьогодні в пріоритеті, на засіданні Колегії неодноразово наголошувалося, що стан охорони ділянок кордону за межами зони АТО має залишатися на високому рівні. Незважаючи на загрози і потребу подальшого посилення контрольних процедур, в серцевині системи національної безпеки та її прикордонної складової є людина, її права і свободи. Персонал Держприкордонслужби повинен відповідати кращим світовим стандартам і демонструвати, що попри війну наша держава, її прикордонне відомство залишаються відкритими для людей з добрими намірами.

На засіданні Колегії анонсовано та обговорено пакет реформ, яких вимагає від відомства Президент, Уряд та народ України і які стосуються усіх сфер службово-бойової діяльності прикордонників. Серед чинників, які спричинили реформи, передусім – суттєва зміна типу загроз у прикордонній сфері, корупція, що роз'їдає усі сфери діяльності, а також високі очікування українського суспільства та міжнародної спільноти щодо якісних змін у відомстві. Цей план передбачає 7 першочергових кроків Держприкордонслужби на близьку та середню перспективу. Далі про них.

ЗМІНА ПСИХОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ

Цей крок має за мету зобов'язати кожного керівника на своєму рівні приймати рішення, не чекаючи підказок згори. В такому разі управлінець справедливо несе відповідальність за ввірену ділянку роботи. Самоусунення керівників від прийняття рішень, приховування реального стану справ, або їх прикраснення недопустимі, особливо в умовах бойових дій.

Основні принципи зміни психології управління: децентралізація та субсидіарність. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ передбачає передачу частини повноважень на нижчі рівні управління. Зокрема, керівники на місцях зможуть самі здійснювати добір і переміщення персоналу. Адміністрація Держприкордонслужби прийматиме відповідні рішення щодо особового складу самої Адміністрації, начальників, їхніх заступників і керівників структурних підрозділів у регіональні управління та органи центрального підпорядкування, а також начальників та їхніх перших заступників у інших органах відомства. Регіональні управління прийматимуть рішення щодо решти особового складу регіонального управління, заступників начальників підпорядкованих загонів (крім перших), начальників ВПС. Всі інші офіцерські посади й молодший персонал призначаються на рівні загонів та інших органів управління.

Принцип СУБСИДІАРНОСТІ передбачає право вищих органів управління втручатися, коли нижчим управлінським ланкам бракує сил, ресурсів чи повноважень.

ЗМІНА СТРУКТУРИ АДПСУ

Недавно організаційно-штатна структура Адміністрації Держприкордонслужби зазнала суттєвих змін. Зокрема, частина повноважень Голови Служби делеговано заступникам. Перший заступник керує структурними підрозділами, які організовують фізичну, технічну та оперативну охорону кордону, її інформаційно-аналітичне забезпечення, мобілізаційну та бойову готовність, міжнародну співпрацю і прикордонно-представницьку роботу. Другий – структурними підроз-

ділами ресурсного, кадрового і медичного забезпечення, підготовки та роботи з персоналом.

З новою структурою Адміністрації можна ознайомитися на сайті ДПСУ в розділі «структура». Наразі триває призначення на нові посади досвідчених генералів, офіцерів, багато з яких мають бойовий досвід і готові працювати в нових умовах. Подібні зміни торкнуться органів управління всіх рівнів.

СТВОРЕННЯ ЦІЛІСНОЇ СИСТЕМИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Вона має базуватися на державницьких позиціях, національних здобутках, вірності українському народові та Військовій присязі.

ЗМІНИ ПОРЯДКУ ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ

Зокрема, необхідно зменшити коло посад із граничними строками перебування. Практика механічної ротации не виправдала себе, особливо щодо начальників ВПС, загонів та їхніх заступників. Люди не встигали опанувати посаду, організувати співпрацю з взаємодіючими органами, зменшувалася мотивація, переміщення потребувало значних затрат, викликало напругу в сім'ях. Механізм ротации породжував низку корупційних ризиків.

Усі органи управління повинні працювати на вартових кордону, створюючи належні умови для виконання ними службово-бойових завдань. Надважливим завданням є підвищення рівня соціального захисту та гарантій (грошового забезпечення та житлового питання).

Має бути розроблена ефективна та всім зрозуміла мотиваційна модель кар'єрного зростання та самореалізації особового складу. Це потребує нових механізмів його оцінювання та атестування, добору та просування по службі на основі системи професійної компетенції.

ЗНИЩЕННЯ КОРУПЦІЇ В ДЕРЖПРИКОРДОНСЛУЖБІ

Принцип невідворотності покарання за корупційні дії стосуватиметься усіх сфер та кожного співробітника – від солдата на кордоні і в пункті пропуску до генерала в Адміністрації Служби.

Каральним мечем у боротьбі з корупційними схемами стануть підрозділи внутрішньої безпеки та внутрішнього аудиту. У цій боротьбі відомство поєднуватиме свої зусилля з іншими правоохоронними органами, ЗМІ та громадянським суспільством.

Жодного приховування правопорушення, звільнення заднім числом тощо не буде. Кожен винний персонально відповідатиме за свої (а не підлеглих чи колег) дії чи бездіяльність.

ЗАВЕРШЕННЯ РЕФОРМИ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ

Це завдання має бути виконано протягом року. Воно передбачає посилення у відомчих навчальних закладах військової складової, координацію із загальнодержавною системою військової підготовки,

зокрема, що стосується підготовки спеціалістів за технічними спеціальностями, моряків, льотчиків, саперів, розвідників тощо.

Сучасний прикордонник повинен не лише вміти виконати передбачені правоохоронні завдання. Він має володіти особистою та груповою зброєю, протитанковими і зенітно-ракетними засобами, керувати автомобільною, спеціальною та броньованою технікою. Співробітник ДПСУ має вміти діяти у всіх видах бою, вести розвідувальні, пошукові дії, надавати першу медичну допомогу тощо.

До підготовки особового складу широко залучатимуться досвідчені інструктори, офіцери, сержанти з бойовим досвідом АТО. Щодо офіцерів, то їхню підготовку необхідно зосередити на вивченні методики вирішення проблем, зокрема, методом мозкового штурму, а не пошуком шаблонних рішень у пам'яті.

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ

Цей крок передбачає переведення в практичну площину розроблених теоретичних моделей систем ефективного функціонування відділу, прикордонного загону.

Серед основ цих систем:

- якісно нові – фізична, технічна та оперативна складові охорони кордону;
- військова складовка та резерви, адекватні новим загрозам;
- аналітична підтримка процесу вироблення і прийняття рішень;
- аналіз та управління ризиками, їх профілювання, кримінальний аналіз та прогнозування;
- розвинута прикордонна інфраструктура державного кордону, пунктів пропуску, пунктів управління, прикордонних органів і підрозділів;
- гнучка та надійна система управління;
- сучасних технологій та інформатизація;
- всебічне забезпечення службово-бойової діяльності;
- сучасні автомобільна, спеціальна та броньована техніка, озброєння, засоби контролю та спостереження, військової розвідки у т. ч. безпілотні літальні апарати, спеціальне оснащення для особистого захисту прикордонника;

– модернізована система висвітлення надводної обстановки;

– сучасні кораблі та катери Морської охорони, прикордонна авіація.

Окреме надважливе завдання впровадження нових підходів до охорони українсько-російського кордону, придністровської ділянки та адміністративного кордону з тимчасово окупованим Кримом. План інженерного облаштування має стати національним проектом розвитку прикордонної інфраструктури на східному та південному кордоні.

Цей комплекс повинен включати рубіж основних інженерних споруд – міцну загорожу, рокадну та фронтальні дороги, систему відео-тепловізійного спостереження, інженерні споруди, які перешкоджають руху автотранспорту. Також включати такі елементи, як оборонні споруди, контрольні-слідові смуги та рови на загрозливих напрямках і необхідне інженерне облаштування пунктів пропуску.

У рамках проекту мають бути зведені нові військові містечка прикордонних загонів і підрозділів, винесені за межі населених пунктів і підготовлені для ведення оборони та захисту особового складу. Вони повинні включати весь необхідний комплекс будівель, у тому числі й для проживання особового складу та членів їхніх сімей. А протяжність ділянок відповідальності відділів має бути зменшена до 20-ти кілометрів. Окрім цього, при регіональних управліннях та в прикордонних загонах мають бути створені боєздатні резерви (оперативно-бойові комендатури (застави), підрозділи військової розвідки тощо).

Перераховані форми і методи несення служби вимагають принципово нових підходів до тилового, технічного та бойового забезпечення підрозділів на східній та південній ділянках. Нових штатів, норм належності, видів озброєння та екіпіровки. Комплектування особовим складом за таких умов потрібно здійснювати на постійній і вахтовій основі за екстериторіальним принципом та з визначеним терміном служби в зоні АТО.

Ще одним завданням Держприкордонслужби є ЯКІСНЕ ВИКОНАННЯ МИРНОГО ПЛАНУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ. Воно серед іншого передбачає відновлення контролю на кордоні. І переговорний процес з цього питання з російською прикордонною службою було розпочато, розроблено шляхи щодо спільного контролю та патрулювання, однак після нелегітимних виборів на підконтрольних терористам територіях, позиція російських прикордонників різко змінилася.

Незважаючи на складності, прикордонне відомство України і надалі намагатиметься досягти конструктивного діалогу з російською стороною. Також Держприкордонслужба продовжить працювати над встановленням українського контролю над пунктами пропуску і забезпечення митного оформлення вантажів, а також забезпечення функціонування мобільних пунктів контролю у санітарній зоні на лінії зіткнення для недопущення проникнення терористів.

Загалом оголошені на засіданні Колегії реформи, синхронізовані з Програмою розвитку України «Стратегія-2020», а, відповідно, перед прикордонниками стоїть амбітна мета – забезпечення протягом 3-ох – 5-ти років готовності держави до охорони майбутніх зовнішніх кордонів Європейського Союзу, – на Сході, Півночі та Півдні України. Що ж, шлях обрано, ним мають йти односторонні-професіонали. Для тих, хто не готовий працювати по-новому, потрібно самостійно зробити вибір – чи зійти з дороги, чи обрати менш відповідальний напрямок роботи, а решті – в добру путь!

Хто ж, як не вони!

Справжній герой – це той, хто патріотизм носить не на грудях, а в серці. Справжній герой – це той, хто не вихваляється подвигами, а робить свою справу, не очікуючи слави, нагород чи матеріальних благ. Певно тому, що по-іншому не вміє!

Люди́ла КАТЕРИ́НИЧ

Бійці оперативно-бойової застави Могилів-Подільського прикордонного загону небагато-слівні мужні хлопці, які вистояли під шаленими обстрілами на «Довжанському» та ледь живими відійшли з позицій лише за наказом командування. Усі вони – герої, хоча самі себе такими не вважають...

На початку літа, по прибутті в Одесу на збори, бійцям застави повідомили про те, що вони направляються на Донеччину, де йде справжня війна:

– Якщо хтось відчуває невпевненість, зробіть крок уперед. Ніяких покарань не буде, бо можна ж по-людськи все зрозуміти, – пригадують той день хлопці і додають: – Але цього кроку жоден з моголів-подільських прикордонників не зробив...

...А потім був пункт пропуску «Довжанський». Він залишився в пам'яті воїнів як кривава позначка на українсько-російському рубежі.

– Ми одразу ж зрозуміли, що прибули сюди не на святкову прогулянку, – пригадує старший прапорщик Павло Василик. – Одного разу, вирушивши у розвідку на БТРі, потрапили на міну. Вперше я побачив важкі поранення, які отримав один із бій-

ців, на собі відчув наслідки контузії. Уявлення про війну та реалії виявилися абсолютно різними. Тут я одразу ж зрозумів: потрібно бути готовим до всього!

Перебування у «Довжанському» назавжди залишиться в пам'яті воїнів. Старшина Володимир Свідовий пригадує:

– Під час обстрілу мене відкинуло вибуховою хвилею. Втратив свідомість. Коли прийшов до тями, то не одразу й зрозумів, що поранений. Аналізувати свої відчуття не було коли – там не до цього! Володимир вважає, що йому пощастило:

– З тих, хто зі мною прибув на «Довжанський» – п'ятеро «двохсотих». Чотирьох бійців – Володю Блажка, Вітю Соколовського, Пашу Дмитренка та Сашу Дзюбелюка разом «накрило» у одному з бліндажів, останній – Ігор Присяжнюк – загинув при виході з оточення. Обстріли там були страшними: «лупили» з «Градів» по декілька годин, випускаючи по нас до 300 снарядів!

– Ми не очікували того, з чим нам доведеться зіткнутися на війні, – приєднується до розмови старшина Сергій Трибунський. – Очікували контактних боїв із сепаратистами, а натомість нас «посипали» снарядами з гаубиць, мінометним вогнем, залпами «Градів». І все з російської сторони...

Прикордонник зізнається, що жодного разу не побачив, з

ким насправді воює. Виявляється, найбільше бійців драгувало те, що не могли дати гідну відсіч ворогу. Та бойовий дух від цього не втрачали, бо мали підтримку розсудливих командирів – капітана Олександра Тимощука та старшого лейтенанта Віктора Шереметьєва. Їхня настанова: «Ми повинні стояти на рубежі, бо за нами – Україна, наші рідні» додавала сил і впевненості. Тож недаремно хлопці в один голос кажуть: «До хорошого командира бійці тягнуться, бо відчувають його турботу, уміння організувати, підтримати і зрозуміти людину в складній ситуації».

Війна – це середовище, де людина здатна проявити найкращі якості й триматися до кінця. Старший сержант Ілля Пасічник – доволі скромний, стриманий та неговіркий – на фронті проявив себе як кмітливий і мужній боєць. У період, коли оборонцям «Довжанського» катастрофічно не вистачало їжі та води, Ілля, перевдягаючись у цивільний одяг, кілька разів ходив до найближчого села, аби придбати харчі. І це тоді, коли там час від часу з'являлися сепаратисти! Виявляється, умінню виживати, опікуватися ближнім та не боятися труднощів хлопець навчився у багатодітній родині, де виховувалося 8 дітей! Не злякався прикордонник Ілля Пасічник і залякувань зухвалих російських

На фото: перший, третій та шостий бійці – загиблі Вітя Соколовський, Саша Дзюбелюк і Володя Блажка.

військових, з якими довелося спілкуватися під час супроводження через територію Росії в Україну важко поранених товаришів і тіл чотирьох загиблих бійців. «Як не перейдеш на наш бік, вважай, що ти вже в полоні!», – заявляли йому росіяни. «Якщо так, то дайте мені пістолет і я застрелюся. Краще смерть, аніж поневолення!» – такою була відповідь сміливця...

Як розповідають прикордонники, у них на «Довжанському» був і чотирирапий ангелохоронець – собачка Жужа. Любили її всі не лише за лагідність, а й за уміння реагувати на обстріли і передбачати, куди впаде снаряд.

– Щойно лунали перші вибухи, Жужа починала скиглити, а потім бігла у безпечне, на її собаччу думку, місце. А ми – за нею! Де вона, там найспокійніше, – пригадує боєць Олег Заєць.

А ще він розповів, як їхня кудлата подруга «вчислила» снайпера:

– Щось довго винюхувала, вдивляючись в один бік, а потім почала голосно вити. Ми відчули: там не все «чисто», і одразу ж

той район накрили вогнем. Потім відправили розвідку, а там – у калюжі крові ворожий снайпер. Поруч нього гвинтівка й автомат. Коли ми вибиралися з «Довжанського», намагалися й Жужу нашу забрати з собою. Але вона вистригнула з машини. Залишилася. Шкода її дуже...

...Стомленими та незламними повернулися прикордонники додому зі Східного рубежу. Повернулися героями, бо не зрадили честі та обов'язку, не залишили бойового поста. Вони стали іншими. Ця війна докорінно змінила їх. Усі вони сподіваються, що і ставлення суспільства до армії буде також іншим. І хоча віра хлопців у Перемогу незгасна, війна все ж залишиться у їхніх душах назавжди. Вона непроханою гостею приходитиме у мирні сни, громувицею у небесній вишині нагадає про смертельні залпи «Градів», падатиме скупими сльозинками-спогадами про загиблих бойових побратимів... І якщо знову покличе Батьківщина цих мужніх людей боронити кордон, вони, не роздумуючи, скажуть: «Хто ж, як не ми!»

Розвідка прийняла бій

Нині у боях на Донбасі зароджується абсолютно нова генерація українських офіцерів. Її визначальною рисою є готовність до самопожертви і безкомпромісність у питаннях захисту Вітчизни. Саме таким офіцером є капітан Сергій Басанець.

Світлана ДЕЙЧУК

Родом Сергій Басанець із міста Хмельницького. Тут він закінчив школу. Тут мріяв стати прикордонником, бо душа хлопця лежала до цієї служби. Шлях до омріяних лейтенантських зірочок був складним і тривалим. Навчання в академії Державної прикордонної служби ім. Богдана Хмельницького – це терниста дорога, проте наполегливе оволодіння знаннями і шлях до заповітної мети дали свій результат.

По закінченні академії 2007 року свою службу лейтенант Сергій Басанець почав у Чернівецькому прикордонному загоні. Нині він капітан, заступник начальника відділу прикордонної служби «Мамалига».

Коли на Донбасі запалало полум'я війни, серед буковинських «зелених кашкетів» виявилось багато бажаючих захищати Вітчизну від агресора. На початку липня в загоні було сформовано бойову прикордонну заставу. Після нетривалого злагодження 64 чернівецькі воїни, серед яких був і Сергій Басанець, вирушили на Донеччину.

– Морально ми всі були готові на сто відсотків йти захищати свою землю, – розповідає Сергій. – Звичайно, коли я їхав у зону АТО дружина була помітно стурбо-

вана. Її хвилювання зрозумілі, адже вона залишалася вдома одна з двома малолітніми дітьми.

Перебуваючи у зоні АТО, прикордонники здійснювали моніторинг ділянки відповідальності, займалися розвідувальною діяльністю, відслідковували рух незаконних збройних формувань тощо.

– У середині вересня я в групі з п'яти бійців виїхав «УАЗом» на окреме бойове завдання, – продовжує розповідь капітан Басанець. – Рухалися спільно з колоною військовослужбовців Збройних Сил з метою перевірки наявності бандформувань у районі населених пунктів Старогнатівка та Новогнатівка. Мали на меті поспілкуватися з населенням і отримати інформацію, яка нас цікавила. Адже володіли оперативними даними про те, що терористи планують знищити заставу із «Градів». Спочатку їхали спокійно та раптом ворог відкрив вогонь по нашому транспортному засобу. Ми зрозуміли, що потрапили в засідку. Наш «УАЗ» був сильно ушкоджений, далі на ньому рухатися було неможливо. Ми всі миттєво вискочили з авто і почали відстрілюватися. Ворожі кулі свистіли над головою безперестану. Бій був жорстоким. Передати словами це неможливо. Проте страху я не відчував. У мене домінувало почуття відповідальності за життя підлеглих. Терористи стріляли з мінометів, зовсім поруч вибухали міни.

Зазначу, що противник переважав у кількості бойовиків, а також озброєнні, тому що мав міномети, яких у нас не було. А ще у нас не вистачало бронезилетів. Зважаючи на це, ми й змушені були відступити.

У цьому бою біля населеного пункту Старогнатівка капітан Сергій Басанець та ще троє прикордонників отримали поранення. Змучені, з тяжкими кривавими ранами вони бажали одного – швидше звідти вибратися. Йшли наші воїни холодної осінньої ночі полями в сторону найближчого населеного пункту. По дорозі зустріли військовослужбовців Збройних Сил України. Вони відвезли їх у тил, надали змогу зв'язатися зі своїм підрозділом.

– Спочатку нас доставили в лікарню в Маріуполь, – продовжує капітан Басанець. – Там у мене дістали великий осколок з попереку. Ще шість залишилося в тілі, тому що зайшли далеко, діставати їх небезпечно. Вони можуть закапсулюватися. З Маріуполя нас забрали до польового шпиталю, потім вертольотом доставили до Дніпропетровська, де ми продовжили лікування.

Наших захисників приємно вразило доброзичливе ставлення персоналу в Дніпропетровській лікарні №16, де їм крім лікування надали також волонтерську допомогу. А ще їх відвідували й підтримували місцеві мешканці. За три дні наших хлопців доправили у Центральний клінічний госпіталь Держприкордонслужби.

У госпіталі лікуються поранені разом з капітаном Басанцем у тому бою прикордонники – молодший сержант Віктор Гаврилюк та старший солдат Віталій Олійник.

– З Сергієм Юрійовичем ми воювали разом, скажу відверто: з ним не страшно йти у розвідку, – зазначає інспектор ВПС «Черепківка» старший солдат Віталій Олійник, який також має кілька вогневих осколкових поранень. – Він мужній, вміє організовувати службу і знаходити спільну мову з кожним із бійців. Його завдання виконуються без вагань. Звичайно, тут спрацьовує особистий приклад.

Після одужання капітан Сергій Басанець хоче знову повернутися на фронт захищати від ворога рідну землю. А перед цим Сергій дуже бажає побачитися з сім'єю. Взяти на свої дужі, надійні руки дворічну доньку Марійку, сісти за уроки зі своєю школяркою Анею та просто обійняти кохану дружину Ольгу, адже він за ними так скучив!

Костянтин КРИМСЬКИЙ

Як заявив нещодавно в інтерв'ю німецькому виданню Bild Президент України Петро Порошенко: «Ми підготувалися до сценарію повномасштабної війни. Українська армія перебуває в набагато кращому стані, ніж всього п'ять місяців тому». Україна, на думку Президента, «не хоче нічого так, як миру, але, на жаль, зараз вимушена обмірковувати найгірші сценарії». Тож цілком природно, що питання можливої оборони від ворожого вторгнення стали предметом активного обговорення у середовищі військових експертів.

Так, днями у столиці за ініціативою Центру досліджень армії, конверсії та роззброєння (ЦДАКР) із залученням широкого кола фахівців проводився круглий стіл з теми: «Шляхи посилення оборонного потенціалу України задля унеможливлення зовнішньої агресії».

Відкриваючи захід, керівник ЦДАКР Валентин Бадрак висловив готовність компетентних експертів допомогти владі у справі подолання агресії. І згадав недавню заяву міністра оборони України про необхідність готуватися до реальних бойових дій.

При цьому слід розуміти, що завданням сучасного керівництва Росії може бути не захоплення територій, а повалення української влади та створення протекторату із повним підпорядкуванням РФ. Тому головним дієвим аргументом у відповідь може стати лише підготовка до війни не тільки сил оборони а й населення. Також слід рахуватися з тим, що масштабна військово-технічна допомога від країн Заходу може й не надійти. Тому Україні варто розраховувати на власні сили та соціально-політичні зрушення у Росії, більшу частину населення якої нам слід вважати союзниками.

Оновлений сектор безпеки країни має поєднувати силові та несиліові компоненти, маючи своїм ядром професійну армію. Паралельно посилюючи напрямки розвідки, контррозвідки, спеціальних операцій та інформаційно-психологічної боротьби.

Саме внаслідок численних звернень експертів на початку жовтня створено Комітет з питань розвідки при Президентові України. Тепер на часі – орган, який би опікувався питаннями діяльності вітчизняного ВПК.

Заступник секретаря РНБО Олександр Литвиненко наголосив, що зміцнення оборони перебуває на жорсткому контролі і визнано основним завданням органів державної влади. І хоча Україна виходить із необхідності вирішувати конфлікти у мирний спосіб, але гідна розмова ведеться лише із сильним.

Застосовані проти України сьогодні «гібридні» методи не є ноу-хау. Ці методи розроблені ще для потреб Комінтерну та активно застосовувалися в різних країнах. Головна ознака – акцент не стільки на застосуванні прямої військової сили, скільки спеціальних та інформаційних засобів. Отож нинішнє загострення

не є несподіванкою, а стало лише продовженням офіційного курсу Росії на утримання пострадянських країн у зоні свого виключного впливу. Виходячи з таких міркувань, сусіди постійно використовували у міждержавних відносинах політичні, економічні та спеціальні методи, до яких цього року додалися й військові.

Найважливішими кроками Олександр Литвиненко вбачає оновлення стратегічних оборонних документів державної ваги, насамперед Стратегії національної безпеки та Воєнної доктрини України. А щодо можливості отримання дієвої допомоги від Заходу – вона надійде лише тоді, коли українцями на ділі буде

Неприпустимою Іван Якубець вважає ситуацію, коли десантні підрозділи залучаються до бойових дій у якості звичайної піхоти, замість використання за прямим призначенням – діяти у тилу противника, наносючи точковими діями серйозні ушкодження.

Проти захоплення змінами на рівні структури застеріг адмірал запасу Ігор Кабаненко, який ще нещодавно працював заступником міністра оборони, а ще перед тим тривалий час був першим заступником начальника Генерального штабу. На його думку, куди важливіше змінити функції із урахуванням конкретних умов, у яких перебуває країна. Бо за світовим досвідом

Зазначений підхід має не лише соціально захистити захисників та їхні сім'ї, але й принести користь українській економіці загалом. Позаяк кожна інвестована у будівельний процес гривня обертається трьома гривнями приросту ВВП.

Президент – генеральний конструктор держпідприємства «Антонов» Дмитро Ківа виклав перспективу щодо будівництва в Україні військово-транспортної авіації. Зокрема, цілком можливо на базі АН-148 розробити патрульний літак, здатний тримати під контролем лінію кордону протягом 10 годин поспіль. Також у силах вітчизняних авіаконструкторів створити літак

бажають отримати військові замовлення, реально здатні втілити проекти у життя.

Для закупівлі техніки та озброєння цього року виділено дуже великі кошти. Утім, включатися до арсеналу має лише те, що гарантовано застосовуватиметься під час бойових дій. Хоча жодна із попередніх програм техніки та озброєння не фінансувалася навіть і на чверть.

Звичайно, є й серйозні проблеми, на кшталт відсутності в Україні технології виробництва тепловізорів та неможливості керування «безпілотників» в умовах роботи ворожих засобів радіоелектронної боротьби. Надто потребує змін і нормативна база. Наприклад, неможливо закупити та поставити у війська крупнокаліберну снайперську гвинтівку виробництва США, яка вже з успіхом стоїть на озброєнні у декількох арміях світу. Адже кожен новий для України зразок за будь-яких обставин потребує довгих випробувань і ретельних експертиз.

На необхідності системного підходу зупинився й ще один нещодавній заступник міністра оборони Леонід Поляков. За його переконанням наявні стратегічні документи не містять відчутних недоліків окрім проголошення позаблоковості. Він висловив заперечення проти залучення призовників до ведення бойових дій, наводячи приклади армій Швейцарії, Фінляндії та Ізраїлю. Натомість слід продумати систему мотивації зрілих чоловіків.

Радник з питань безпеки Експертної ради ЦДАКР генерал-майор запасу Вадим Тютюнник закликав до перенесення пріоритету із засобів індивідуального захисту на розвиток засобів ураження, бо саме нанесення шкідливої шкоди противнику скоротить час воєнного конфлікту та задля зменшення власних втрат рекомендував максимального переносити бойові дії на ніч.

Директор військових програм Центру Разумкова Микола Сунгуровський нарікає на недостатню менеджерську роботу на державному рівні. Адже проголошений ще у травні комплексний оборонний огляд не розпочато й досі. Утім, перед тим як створити щось нове, слід добре зважити, аби потім не витратили ресурси на його ліквідацію.

Президент Асоціації «Українські оборонні технології» Володимир Грек наполягає на обов'язковості прийняття реальної Держпрограми розвитку озброєння та військової техніки. Адже виходячи з неї планують свою роботу й підприємства ВПК. Сьогодні, коли й досі передбачено закупівлю для потреб армії двох одиниць танка «Оплот» на рік, виробникам перспективу побачити важко.

Складне питання – закупівля за імпортом. Принаймні донині не визначено, що з потрібного Україні вона здатна виробляти сама, не визначено, у яких закордонних зразках і у якій кількості є потреба, неоголошені тендери.

Отже, фахівці оборонної сфери ставлять слухні й порою невідкладні питання, а справою влади залишається шукати відповіді. І наскільки це вдасться – покаже лише час.

Експерти наголошують і застерігають

Щоденні тривожні звістки про події на Донбасі та інформація про масштабну підтримку сепаратистів із боку Росії спонукають українське суспільство до невтішної думки – АТО може перетворитися на повноцінну війну. Тож країні необхідно до подібного розвитку подій бути готовою, не сподіваючись на милість агресора.

продемонстровано світу готовність боронити свою землю від чужої навали.

Дещо іншу позицію займає колишній начальник вітчизняних аеромобільних військ Іван Якубець. На його переконання, противник не стане чекати коли будуть опрацьовані стратегічні керівні документи та вдосконалений увесь нормативний пакет. Подібний підхід вже призвів до значних людських втрат під час літньої кампанії.

Наявні напрацювання є майже достатніми, їх лише потрібно сумлінно виконувати. На думку ветерана-десантника, слід негайно вирішувати невідкладні питання через укази Президента, накази Верховного Головнокомандувача та постанови Кабміну.

Сьогодні на Донбасі противник вже зосередив сотні танків, бойових броньованих машин і артсистем. Це потужне угруповання вже може повноцінно протистояти Збройним Силам України, а з урахуванням дислокованого у Криму, навіть має перевагу.

Ще, за переконанням Івана Миколайовича потрібно терміново налагоджувати роботу національного військово-промислового комплексу, вибудовуючи чітку систему на чолі з віце-прем'єр-міністром.

близько 70 відсотків започаткованих реформ завершилися невдачею саме через нехтування впливу ментальності. Водночас подолати кризу можна лише за наявності нових ідей та підходів. Отже, новинки, без сумніву, мають бути, але такі, які ляжуть на реальний ґрунт сучасної України.

У якості вдалого прикладу застосування такого підходу Ігор Кабаненко згадав успішну роботу волонтерів із забезпечення армії, які застосували зрозумілу українцям модель. Знову-таки можуть принести країні користь ті понад 300 офіцерів, які пройшли підготовку у навчальних закладах США та НАТО, але сьогодні ключових армійських посад не займають.

Зрештою, впевнений адмірал запасу, для успіху потрібні тверда політична воля, команда однодумців, що матиме карт-бланш на свої дії та, звичайно, необхідні ресурси.

Голова правління банку «Аркада» Костянтин Паливода запропонував проект забезпечення військових житлом через видачу сертифікатів, які неможливо буде продати, а лише обміняти на власну квартиру. Вже починаючи з наступного року ця програма функціонуватиме щодо інвалідів та сімей загиблих військовослужбовців.

дальнього радіолокаційного виявлення і при цьому обійтися без комплектуючих російського виробництва. До того ж «Антонов» може «поставити на крило» нову санітарну і штабну авіатехніку та має повний розроблений цикл для навчально-бойового літака.

Експерт Борис Костенко презентував присутнім комп'ютер, до якого закладено цифрові карти, дані аерофотозйомки та тривимірну модель місцевості. Модель дозволяє артилеристам після отримання інформації про місцезнаходження цілі зробити залп та змінити позиції протягом трьох хвилин. Це значно знижує ймовірність знищення батареї вогнем у відповідь. Цікаво, що цей прилад можна без остраху кидати у воду чи упускати на землю хоча б із-під небес. Знищити його можна лише простріливши у певних місцях.

Позицію Міноборони щодо пропозицій науки та бізнесу прояснив заступник директора Департаменту розробок і закупівлі озброєння й військової техніки Андрій Артюшенко. Він пояснив, що звернень стосовно поставок дійсно надходить чимало та наголосив на вимозі уніфікації озброєння, адже ситуація, коли в армії будуть використовуватися різні зразки, неприпустима. І далеко не завжди компанії, що

УРОЧИСТОСТІ

Заслужені нагороди

Ярослава МЕЛЬНИК

Прикордонники Львівського загону, котрі нині боронять східну ділянку державного рубежу, безперечно можуть слугувати прикладом мужності й героїзму. Вже зараз їх називають славними нащадками «зелених кашкетів», які далекого 1941-го стали на шляху загарбників. Ними гордяться рідні та близькі, їх підтримують усі громадяни, їм присвячують свої твори мистці. А держава, у свою чергу, віддячує своїм захисникам високими нагородами. Так, за

особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, медалями «За військову службу Україні» нагороджено майора Залюшного Павла Анатолійовича, капітана Горду Ігоря Миколайовича та працівника Рибак Михайла Степановича. Державні нагороди героям вручив начальник Західного регіонального управління Державної прикордонної служби України генерал-майор Ігор Андрусик. До речі, як зауважив Ігор Ярославович, працівник Михайло Рибак – єдиний цивільний працівник у ЗХРУ, який перебував у зоні АТО та отримав державну нагороду.

БЛАГОЧИННИСТЬ

«Чайка» від нардепа

Новообраний народний депутат України Олександр Урбанський передав ізмаїльським прикордонникам командно-штабний бронетранспортер, який вже найближчим часом допомагатиме нашим бійцям у зоні АТО.

Людмила МІНІЧ

Офіційна передача бронетехніки відбулася на території управління Ізмаїльського прикордонного загону. В урочистостях взяли участь посадовці місцевої влади, ветерани загону, духовенство та представники преси.

– У минулому цей БТР–60 1970 року випуску був штабною машиною під кодовою назвою «Чайка», – зазначає начальник відділення автотехнічного забезпечення Ізмаїльського загону підполковник Валерій Чирва. – Бронетранспортер вико-

ристовувався для забезпечення та управління зв'язку на полі бою. Він здатен перевозити 8 бійців десанту. Ще є місця для водія та командира екіпажу. Ця машина має надзвичайно велику прохідність і навіть здатна долати водні перешкоди без попередньої підготовки зі швидкістю 7–10 км/годину. Для посилення захисту БТРа від ураження протитанковими гранатами співробітники ООО «СП Дунай-судносервіс» встановили на ньому проти-вокумулятивні екрани. Відтак у зоні АТО «Чайку» можна буде використовувати для безпечного перевезення особового складу, евакуації поранених, доставки продуктів на блокпости тощо.

З ІСТОРІЇ НАГОРОД

Відзнаки честі, мужності та слави

Ордени, медалі, пам'ятні нагрудні знаки... Для нас вони стали невід'ємною ознакою тих, чий заслуги перед суспільством отримали високе визнання й шану. Спілкуючись із такими людьми ми мимоволі самі намагаємося слідувати в житті прикладу нагороджених і менш за все задумуємося над історією появи всенародно визнаних відзнак. А вона, між іншим, досить цікава. Наша розповідь про три країни, які спробували обійтися без нагород і що з цього вийшло.

Олександр СОПОВ

США

18 березня 1776-го року, ще до прийняття Декларації незалежності, Дж. Адамс, видатний представник патріотичного табору, запропонував від імені Конгресу оголосити Дж. Вашингтону подяку «за мудрі та рішучі дії під час облоги і взяття Бостона» й на згадку про цю подію викарбувати золоту медаль. Однак її проект, як і підготовлені ескізи медалі на згадку про Декларацію незалежності, не були схвалені Конгресом. Їхня аргументація була простою: «Де наша демократія і ривність усіх громадян країни?».

Першу нагороду США заснували лише 1782 року. Вручали її не тільки за хоробрість на полі бою, а й за «надзвичайну вірність та будь-які важливі послуги». На мундир, ліворуч, солдати пришивали зображення серця з «пурпурної тканини або шовку».

Однак згодом, коли війна за незалежність закінчилася, «Пурпурне серце» надовго забули. Донині збереглося лише два зразки цієї відзнаки. У роки Американсько-мексиканської війни 1846–1848 років американських солдатів нагороджували лише паперовим «Сертифікатом заслуг», який 1905-го року отримав статус медалі.

«Пурпурне серце» як медаль відродили 1932-го – на ознаменування 220-річчя з дня народження Дж. Вашингтона. До цієї нагороди представляють тільки в разі

Розробка і виготовлення відомчих та громадських відзнак

поранення чи загибелі. Так, під час війни у В'єтнамі американські солдати, які внаслідок поранення були захоплені трьома медалями «Пурпурне серце», достроково повернулися додому.

І тільки після початку громадянської війни (1861 р.), коли стало зрозуміло, що йдеться про битву за єдність країни та існування американців як єдиного народу, міркування дилетантів відкинули й запропонували заснувати нагороду за доблесть. 12 липня 1862 року був підписаний закон, що започатковував медаль Пошани, з якої

й бере свій початок оригінальна й багата система нагород США.

Франція

14 липня 1789-го року разом з усім, що у Франції називають Ancien regime – «Старий порядок», у вирі революції канули в Лету й нагороди Франції. Конвент, за прикладом американських революціонерів, вважав неможливим навіть започаткування нової нагороди – знака «Національна вдячність». В обох країнах відзнаки зараховували до атрибутів, що порушують принципи загальної рівності. Революційні погляди були такими суворими, що навіть більшість учасників штурму Бастилії вже

серпня 1793-го встановив один привілей для воїнів – підвищення по службі.

1799 року новий уряд Франції – Директорія – заснував військові відзнаки: іменну холодну й вогнепальну зброю для сухопутних військ і особливу нагороду для моряків – нагрудний знак «Почесна абордажна сокира». Таким чином країну морально підготували до появи нагороди, без якої нині неможливо уявити нагородну систему Франції, – ордену Почесного легіону. Його ідеологом і творцем був Наполеон І.

Започаткований 11 липня 1804-го року орден був таким престижним, що скасувати його не ризикнув навіть Людовик XVIII: він лише прибрав з аверсу профіль Бонапарта.

Ізраїль

Під час Війни за незалежність 1947–1949 років у Ізраїлі нагород не було – патріотизм громадян, які втілили вікову мрію євреїв про свою державу, був таким високим, що відзнаки вважали непотрібними. Єдиною формою нагородження був цалаш – «відзначення в наказі», для засвідчення якого згодом почали вручати «Почесну грамоту».

17 липня 1949-го року вперше й одно-разово були призначені звання «Герой Ізраїля» за виявлений героїзм під час Війни за незалежність. Їх отримали лише 12 осіб.

Упродовж наступних понад двох десятиліть, попри дві війни, нові нагороди в Ізраїлі не створювали.

Однак після Шестиденної війни з арабами, коли стало зрозуміло, що країна вступає в затяжний військовий конфлікт, Кнесет 1970-го року ухвалив «Закон про нагороди», відповідно до якого започаткували три медалі: «За героїзм», «За відвагу» і «За відзнаку».

Примітним і нетиповим для інших країн є те, що в Ізраїлі немає жодного офіцера у званні вище полковника, який отримав би нагороду. Та й полковникам вручали відзнаки лише п'ять разів, усі – під час війни 1973 року.

Однією нагородою в Ізраїлі можна захопити двічі, але вдруге вручають не саму медаль, а лише планку.

Попри простий і строгий дизайн нагород, їх авторитет для народу Ізраїля є дуже високим.

ВІД ЩИРОГО СЕРЦЯ!

Персонал Херсонського прикордонного загону вітає з Днем народження офіцера відділення підготовки персоналу відділу персоналу капітана **ПАШИНСЬКУ Ольгу Вікторівну!** Бажаємо їй міцного здоров'я, великих статків та успіхів у службі!

Рада та актив громадської організації «Ветеран кордону» щиро й сердечно вітають з 75-річчям підполковника запасу **КОВРИГУ Олександра Тимофійовича**, майора запасу **СЕДИХ Володимира Володимировича** з 65-річчям, старших прапорщиків запасу – **РАТІЛОВСЬКОГО Леоніда Васильовича** з 80-річчям, **МОРОЗА Михайла Івановича**

з 60-річчям та іменинників листопада: полковника запасу **ПРИКАЗЧИКОВА Михайла Степановича**, підполковника запасу **АБРАМОВА Вадима Дмитровича**, майорів запасу – **ВАСІЛЬЄВА Володимира Івановича**, **ШВЕРНЕНКА Юрія Івановича**, капітана запасу **ЗЕЛЕНСЬКОГО Івана Павловича**, старших прапорщиків запасу – **БАЩЕВА Івана Петровича**, **ХОЛОДА Володимира Миколайовича** та **КОРНІЄНКА Павла Івановича!**

Бажаємо іменинникам міцного здоров'я! Нехай Вас завжди супроводжує удача, здійснюються всі мрії, а будні й свята наповнюються радістю, світлом та посмішками рідних і друзів!

ПРО ПРИСВОЄННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЗВАНЬ

від 12 листопада 2014 року №978-ос по Адміністрації Державної прикордонної служби України

полковник
підполковнику **СКРИПНИКУ Андрію Васильовичу**

по Азово-Чорноморському регіональному управлінню Державної прикордонної служби України

підполковник юстиції
майору юстиції **МІНАЄВУ Олександрю Едуардовичу**

від 14 листопада 2014 року №991-ос по Східному регіональному управлінню ДПСУ

підполковник
майору **ГРЕХУ Руслану Михайловичу**
майору **ЗАХОДІ Володимирі Володимировичу**
Управління кадрів АДПСУ

НА КОРДОНАХ ЗАКОРДОНУ

Польща посилить свої східні рубежі

Через кризові події в Україні польський уряд за підтримки Євросоюзу планує серйозне посилення охорони спільного з нашою державою рубежу, повідомляє Rzeczpospolita. Зокрема, плануються інвестиції в будівництво, обладнання та модернізацію 24 варткових веж у обсязі 1,5 мільярда злотих.

Костянтин ПЯСЕЦЬКИЙ

До середини наступного року буде виділено 92 мільйони злотих для придбання автомобілів, тепловізорів, літаків і БПЛА, що призначатимуться для відстеження маршрутів незаконного переміщення людей і товарів. Також, починаючи з 2015 року, заплановано зміну вигляду форми одягу тамтешніх охоронців кордону.

— Наш персонал не має виглядати як військові, — зазначає заступник керівника Прикордонної варті країни бригадний генерал Марк Борковський.

Термінові інвестиції в обладнання та програмне забезпечення мають сприяти підвищенню ступеня захисту української ділянки. Серед інших призначених цьому заходів — будівництво дванадцяти 35-метрових сталевих веж (вартістю 2,5–3 мільйони злотих за кожен), де встановлюватимуться дистанційно керовані тепловізійні камери та найновіші системи відеоспостереження.

— У нас уже є 11 подібних конструкцій, — розповідає генерал Марк Борковський, — й вони зарекомендували себе як надзвичайно ефективні. А для патрулювання району з повітря незабаром долучаться два біплани Stemme німецького виробництва, які несуть на борту потужні оптоелектронні пристрої високої точності. Утім, невдовзі має бути укладено угоду, аби збільшити число літаків до восьми.

На додаток до трьох діючих, оголошений тендер на придбання ще чотирьох комплектів безпілотних літальних апаратів для виявлення та відстеження злочинних груп на «зелених» ділянках. Окрім

того, у прикордонні райони буде поставлено 54 камери інфрачервоного спостереження, здатних виявити людину на відстані до 4 кілометрів навіть у хуртовину й туман.

Також нинішнього року розпочала повноцінне функціонування мережа автоматичних радарних станцій на узбережжі Балтійського моря. Ця система реєстрації поєднана із національними та європейськими базами даних та є однією з кращих серед тих, що діють в Європі. Водночас найближчими місяцями система радіозв'язку повністю переналаштується на застосування цифрових технологій.

Не обділено увагою й оновлення прикордонного автопарку. Так, 15 мільйонів злотих призначено на заміну у грудні цього року зношених лендроверів на 70 нових позашляховиків Mitsubishi Pajero.

Безумовно, таке потужне підсилення можливостей наших колег позитивно позначиться на рівні захисту від протиправних посягань на українсько-польську ділянку кордону. ■

ПРО ЖИТТЯ ДЕРЖАВНОГО РУБЕЖУ
компетентно,
яскраво,
цікаво всім

читайте у газеті «Прикордонник України» та журналі «Кордон», передплата на які не закінчується ніколи

Передплатний індекс:
газети – 61023, журналу – 43736

ПОЕТИЧНИМ РЯДКОМ

Цей вірш до КПП Житомирського прикордонного загону приніс невідомий чоловік і, залишаючи його черговому, зазначив, що він вражений героїзмом нинішніх охоронців рубежу. Друкуючи вірш «Прикордонники», редакція «ПУ» дякує авторові цих душевних рядків та сподівається на подальшу співпрацю.

Прикордонники

Їх оточили на кордоні, як на лихо
У кожного в руках — лиш автомат
Проти п'ятох — десятків два чеченів
Та це російських п'ятдесят солдат.

Всі п'ятеро поклялись — не здаватись.
Бій закипів і перший ворог впав.
Цим хлопцям було важко не боятись,
Бо ще доводилось набої рахувать.

Хтось з москалів кричав:
«К ним ближче подобатись,
Сейчас я с ними точно разберусь!»
Пора, укropy, вам уже здаватись»
І враз своєю кров'ю захлинувся.

За чверть години чотирьох не стало,
Та кожен десятох з собою взяв.

У п'ятого набої ще лишились —
І він стріляв, стріляв і ще стріляв.

Набої скінчились,
він взяв гранату нишком
І мовив голосно: «Ну годі вже, здаюсь»,
Та враз прошепотів до когось тихо:
«Пробачте, рідні, я не повернусь».

До нього підійшли. Веселі пики,
Та посмішки змінив раптово страх,
Коли у патріота-українця
Побачили гранату у руках...

Усі загинули в нерівному двобої —
Ніхто з них не просивсь і не кричав.
Один із росіян зітхнув: «Герои»
І, роззирнувшись, раптом шолом зняв.

ФОТОФАКТ

Пристріляли БТР

Ярослава МЕЛЬНИК

У Навчальному центрі Академії сухопутних військ імені Петра Сагайдачного екіпаж прикордонників Львівського загону випробував бойовий комплекс БТР-60ПБ, який найближчим часом направиться у

зону АТО. Штатне озброєння бронетранспортера (кулемети КПВТ та ПКТ) хоча й знаходилося тривалий час на зберіганні на складі РАО, продемонструвало відмінні результати. Нагадаємо, що нещодавно на Державному підприємстві «Львівський бронетанковий завод» за позабюджетні кошти відремонтовано саме цей бронетранспортер 1982 року випуску. ■

СЛУЖБА РОЗШУКУ ДІТЕЙ
Магнолії-ТВ

Олександр Прокопенко
Донецька область.

Допоможіть знайти 14-річного вихованця Амвросіївської школи-інтернату Олександра Прокопенка!

10 листопада 2014 року хлопчик пішов з реабілітаційного центру «Смарагдове місто» (с. Соснове, Красноліманського району) та досі не повернувся.

0-800-50-14-14
дзвінки зі стаціонарних телефонів БЕЗКОШТОВНІ

www.detipoisk.com

Прикмети дитини: виглядає на 16 років, приблизно 165-170 см на зріст, середньої статури, коротке темне волосся.

Засновник:
Адміністрація
Державної
прикордонної
служби України

Видається
з липня 1943 року

**ПРИКОРДОННИК
УКРАЇНИ**

Свідоцтво про реєстрацію:
КВ № 8071 (28.10.2003 р.)
Передплатний індекс:

61023

Головний редактор
Олег БОЙКО

Черговий по номеру
Василь КЛИМЕНКО

Тижневик надруковано у друкарні ТОВ «Мега-Поліграф»
Адреса: м. Київ, вул. М. Вовчка, 12/14. Тел.: 581-68-15

Замовлення: 38269
Наклад: 4850 прим.

З питань розміщення реклами на шпальтах газети звертатися у відділ реклами та договірної роботи Інформагентства Держприкордонслужби України за тел.: (044) 566-43-30

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних назв та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації — рекламодавець. Редакція не листується з читачами. Редакція може не поділяти точку зору автора. Рукописи не повертаються і не рецензуються. Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. При використанні наших публікацій посилання на газету обов'язкове.

Наша адреса:
02099, м. Київ,
вул. Ялтінська, 11

Тел./факс:
566-43-30 (багатоканальний)
239-85-73, 239-85-77

E-mail: redactor@pvu.gov.ua
kordo@ukr.net